ekojet
PRIEMYSELNÁ A KRAJINNÁ EKOLÓGIA

EKOJET, s.r.o., sídlo: Tehelná 19, 831 03 Bratislava, Slovenská republika
Poštová adresa a prevádzka: Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: +421 2 4569 0568, +421 948 021 670, e-mail: info@ekojet.sk, www.ekojet.sk
IČO: 35734990, DIČ: 2020229134, IČ DPH: SK2020229134, č. účtu: 2622455156/1100
Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 16209/B

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Tomášikova 46
832 05 Bratislava

Váš list číslo // zo dňa	Naše číslo	Vybavuje / tel. č.	Bratislava
OU-BA-OSZP3-2024/462784-009, zo dňa 22.10.2024	236/2024	Mgr. Stolárik, 02 / 45 69 05 68	11.11.2024

Vec
Doplňujúce informácie k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Polyfunkčný súbor Agátová“

Vážený Okresný úrad,

na základe Vášho listu č. OU-BA-OSZP3-2024/462784-009 zo dňa 22.10.2024 Vám preposielame doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti: „Polyfunkčný súbor Agátová“, (06/2024).

V prílohe prikladáme vyjadrenia na objasnenie pripomienok a požiadaviek uvedených v nasledovných stanoviskách:

1) Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
2) Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava
3) Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, 820 09 Bratislava
4) CC THETA, s. r. o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava
5) Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

„POLYFUNKČNÝ SÚBOR AGÁTOVÁ“, (OZNÁMENIE O ZMENE, 06/2024).

Vyhodnotenie požiadaviek / pripomienok k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti (EIA):

1) Dopravný úrad, Referát ochranných pásiem, Letisko M.R.Štefánika, 823 05 Bratislava (č. 26251/2024/ROP-002/65066, zo dňa 16.09.2024)

Dopravný úrad z hľadiska ochrany záujmov civilného letectva oznamuje, že v riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport, ani letecké pozemné zariadenie. Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú vplyvy, ktoré by mali byť pri zámere navrhovanej činnosti posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie.

2) Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, P.O.Box 192, 814 99 Bratislava 1 (č. MAGS OEaTI 58100/2024-518894, zo dňa 20.09.2024)

Podľa § 29 ods. 9 zákona Vám predkladáme k oznámeniu nasledujúce stanovisko:

Z hľadiska vzťahu navrhovanej činnosti / stavby k ÚPN komplexný súlad, resp. nesúlad predmetnej stavby s ÚPN vyjadrí Hlavné mesto SR Bratislava vo svojom záväznom stanovisku k investičnej činnosti.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie.

Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry žiadame doplniť koordinačnú situáciu o zákres inžinierskych sietí, vrátane dažďovej kanalizácie, retenčných nádrží a vsakovacích studní a návrh inžinierskych sietí žiadame skoordinovať s návrhom vzrastlej zelene. Pri návrhu žiadame dodržať všetky potrebné odstupové vzdialenosti.

Odpoveď:
Koordinačná situácia so zobrazením navrhovaných inžinierskych sietí je súčasťou príloh predmetných doplňujúcich informácií. Podrobné riešenie sadových úprav bude riešené v ďalších stupňoch povoľovania stavby v rámci DSP. Pri návrhu zelene budú dodržané všetky potrebné odstupové vzdialenosti.

V ďalšom stupni projektovej dokumentácie a počas výstavby žiadame zohľadniť pripomienky k zeleni a adaptácii na zmenu klímy, k ovzdušiu, k ochrane vôd a k nakladaniu s odpadmi.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie. Stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení riešených / navrhovaných v rámci dokumentácie EIA (kap. IV./Vplyvy na miestnu klímu).

Pre potreby zmeny navrhovanej činnosti „Polyfunkčný súbor Agátová" (06/2023) bola spracovaná rozptylová štúdia (VALERON Enviro Consulting s.r.o., 06/2024), ktorej výsledky potvrdili dodržanie platných imisných limitov pre znečisťujúce látky pre cieľový stav.

V rámci výstavby a samotnej prevádzky navrhovanej stavy budú ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov dodržiavané.

Riešenie nakladania s odpadmi počas výstavby navrhovanej stavby bude riešené v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhl. č. 320/2017 Z. z. Priestor odpadového hospodárstva bude riešený pre povinne triedené zložky komunálnych odpadov v súlade so zavedeným systémom na území Bratislavy a umiestnené tak, aby bol k nemu prístup v súlade so všeobecne záväzným nariadením hl. mesta SR Bratislavy VZN č. 18/2023 o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi na území hl. m. SR Bratislavy.

Upozorňujeme na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a Vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať vhodné protihlukové opatrenia.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie. V rámci navrhovanej stavby bude rešpektovaný zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

3) Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8 P.O.BOX 26, 820 09 Bratislava 29 (č.RÚVZBA/OHŽPaZ/13245/27474/2024, zo dňa 20.09.2024)

Vplyv plánovanej výstavby Polyfunkčného súboru Agátová na ulici Na vrátkach v Bratislave - Dúbravke (ďalej len „plánovaná výstavba") vyhovuje požiadavkám STN 73 4301 na preslnenie okolitých bytov a zároveň vyhovuje požiadavkám STN 73 0580 na denné osvetlenie okolitých obytných miestností a miestností s dlhodobým pobytom osôb. Plánovaná výstavba svojou polohou a výškou negatívne neovplyvní vyhovujúce preslnenie okolitých existujúcich bytov ani vyhovujúce denné osvetlenie okolitých miestností.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie.

K zmene navrhovanej činnosti bola v prílohe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vypracovaná Imisno-prenosová štúdia Aktualizácia rozptylovej štúdie - Polyfunkčný súbor Agátová (24oe00095 RŠ) dňa 27.06.2024, v ktorej bolo vyhodnotené, že navrhovanú činnosť možno z imisno-prenosového posúdenia hodnotiť za vyhovujúcu.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie.

Po preštudovaní zverejneného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Polyfunkčný súbor Agátová“ (ďalej len „oznámenie“) a príloh tunajší úrad požaduje, aby navrhovateľ v rámci doplňujúcich informácií k predmetnému oznámeniu, resp. v rámci posudzovania zmeny navrhovanej činnosti predložil na posúdenie novú akustickú štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou, prepracovanú s prehodnotením kategórie územia v zmysle požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.“, nakoľko zaradenie predmetného územia do III. kategórie územia nemožno akceptovať z hľadiska požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. Bez doplnenia vyššie uvedených náležitostí nie je možné zhodnotiť vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné podmienky a zdravie obyvateľov v dotknutom chránenom prostredí podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Odpoveď:
Nová akustická štúdia je spracovaná (EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., č. 24-056-s/2, 10/2024) a je súčasťou príloh predložených doplňujúcich informácií.

4) CC THETA, s. r. o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava (č. záznamu: 0403584, č. spisu: 462784/2024 zo dňa 18.09.2024)

1. Požadujeme v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie zohľadniť okolité stavby vrátane pripravovaných investičných zámerov, najmä z pohľadu svetlotechniky a dopravného napojenia.

   Odpoveď:
   Navrhovaná stavba bude zohľadňovať okolitú obytnú zástavbu z pohľadu svetlotechniky a dopravného napojenia. Dopravno – kapacitné posúdenie (AFRY CZ s.r.o. - organizačná zložka Slovensko, 12/2023) a svetlotechnické posúdenie (3S-PROJEKT, s.r.o., 04/2024) sú spracované, citované štúdie sú súčasťou príloh oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

2. Žiadame vypracovať pred povolením činnosti podrobný hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum a overiť možnosť vsakovania vody

   Odpoveď:
   Požiadavka je splnená. IGP (Záverečná správa z inžinierskogeologického prieskumu, V&V GEO, s.r.o., 02/2024) a HGP (V&V GEO, s.r.o., 03/2024) sú spracované, stavba bude realizovaná v zmysle ich výsledkov. Uvedené prieskumy prikladáme do príloh doplňujúcich informácií.

3. Požadujeme overiť, či objem navrhovaných retenčných jazierok je dostatočný pre manažment dažďovej vody.

   Odpoveď:
   Požiadavka sa berie na vedomie. Možnosti retencie a vsakovania dažďových vôd z navrhovanej činnosti boli overené v rámci hydrogeologického posudku (V&V GEO, s.r.o., 03/2024) vypracovaného pre navrhovanú činnosť a sú zahrnuté do predmetného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

4. Navrhujeme zvážiť možnosť napojenia budúcich objektov na sústavu CZT spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s. v lokalite Bratislava - Dúbravka ako primárneho zdroja tepla pre navrhovaný zámer.

Odpoveď:
V súčasnosti sa v riešenom území nie je možné pripojiť na sústavu centralizovaného zásobovania teplom, nakoľko v lokalite ani blízkom okolí sa takáto sústava nenachádza. Spoločnosť MH Teplárenský holding, a.s. ako dodávateľ tepla zo systému účinného CZT v Mestskej časti Bratislava-Dúbravka nemá vybudovanú infraštruktúru v danom území.

5) Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava, (emailová korešpondencia, zo dňa 6.9.2024)

Namietame porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.a, písm.b a písm.e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy. Súčasne to predstavuje nesúlad a problém aj z hľadiska nového a účinného Nariadenia o zelených tvrdeniach *(https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?relations=NUTA%23%23T9-0131%2F2024&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC)*; tvrdenia, ktoré nie sú merateľne overiteľné je nutné považovať za greenwashing a v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je možné závery uvedené v zámere akceptovať ako relevantné posúdenie vplyvov na životné prostredie a jeho zložky. Absentujú najmä ale nielen overiteľné tvrdenia na základe vyhodnotenia merateľných technických veličín regulovaných podľa zákona o ochrane ovzdušia, podľa vodného zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny; zámer obsahuje iba neoveriteľné tvrdenia, ktoré sú síce spracované odborne spôsobilou osobou avšak z hľadiska exaktnej overiteľnosti sú nedostatočné. Keďže ide o Nariadenie EÚ, ide o primárne právo EÚ, ktoré je priamo vykonateľné a nevyžaduje sa vnútroštátna transpozícia a súčasne má nariadenie v zmysle čl.7 ods.2. Ústavy SR prednosť pred vnútroštátnym právom. Okresný úrad má povinnosť zámer vyhodnotiť aj vo vzťahu k Nariadeniu o zelených tvrdeniach, o ktoré týmto žiadame.

Odpoveď:
Navrhovaná činnosť pozostáva z činností, ktoré spadajú do zisťovacieho konania, podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predložená dokumentácia EIA je spracovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a obsahuje všetky náležitosti prílohy č.8a citovaného zákona. Medzi hlavné environmentálne vplyvy boli identifikované: vplyv stavby na ovzdušie, hlukové pomery, biodiverzitu, vodné pomery, krajinnú štruktúru, atď. Konštatujeme, že vplyvy stavby na ŽP, ako aj návrh opatrení je popísaný a kvantifikovaný v predloženej dokumentácii EIA v rozsahu zákona č.24/2006 Z.z.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o ŽP postupuje podľa zákona č.24/2006 Z.z. Pre predloženú dokumentáciu EIA platia ustanovenia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ďalšie odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom:

1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti. Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

   Odpoveď:
   Predložený projekt prináša do daného územia ekologické trendy s dôrazom na uplatňovanie stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Projekt obsahuje prvky modrozelenej infraštruktúry, stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je potrebný vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou zmenou predstavujú:

   - *vyhodnotenie nezamŕznej hĺbky pre osadenie prvkov technickej infraštruktúry a pre samotné zakladanie stavby,*
   - *vybudovanie dostatočnej kapacity zariadení pre odvádzanie prívalovej zrážky (naprojektovaná delená kanalizačná sústava s dostatočnou objemovou kapacitou, vybudovanie vsakovacích zariadení + akumulačné nádrže, odvádzanie splaškových vôd do ČOV, atď.),*
   - *zohľadnenie účinkov vysokého rozpálenia povrchov obvodového plášťa stavby/prehrievania stavby (tienenie výplní otvorov, voľba svetlých materiálov a farieb na fasáde objektu),*
   - *tepelná izolácia stavby s dôrazom na zabezpečenie minimálnych tepelných strát a šetrenie energií,*
   - *vsakovanie a retencia dažďových vôd do horninového prostredia v areáli navrhovanej zmeny,*
   - *výsadba vegetácie pozostávajúca z druhov dobre adaptabilných na zmeny klímy, realizácia zelených plôch na rastlom teréne (lokálny parčík), strešnej zelene nad podzemnými časťami stavby, popínavej zelene na balkónoch a strešných terasách, trvalkové záhony, atď.*

   Predložený projekt je riešený v súlade s novou platnou legislatívou ohľadom energetickej hospodárnosti budov (zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, časová verzia predpisu účinná od 25.4.2020).

   V rámci predloženého projektu sa nenavrhujú nové plochy priemyselnej výroby, stavba je nevýrobného charakteru. Účelom navrhovanej činnosti je vybudovanie nového polyfunkčného súboru so súvisiacim zázemím so zeleňou a oddychovými plochami s detskými ihriskami.

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie <http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav>
medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk>
a možnosti jej uplatnenia. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne."; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti." Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany. Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework,
ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná" metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného", druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu". Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému

rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Odpoveď:
Navrhovateľ/spracovateľ dokumentácie EIA rešpektuje práva verejnosti v rozsahu Aarhuského dohovoru, Smernice o EIA, zákona o EIA a v rozsahu správneho poriadku. Navrhovateľ plní zákony platné na území SR a EÚ. Dotknutý orgán postupuje podľa zákona č.24/2006 Z.z.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk?)

Odpoveď:
Navrhovateľ vyhodnotil predkladaný projekt z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov a navrhuje environmentálne opatrenia. Stavba bude adaptovaná na zmeny klímy, bude energeticky hospodárna a nebude predstavovať záťaž pre životné prostredie a okolité obyvateľstvo. Súčasťou prevádzky stavby bude dodržiavanie prísnych bezpečnostných opatrení na predchádzanie vzniku havárií. Stavba bude optimalizovaná tak, aby boli splnené najvyššie štandardy pre tento druh stavby s technickými riešeniami realizovanými v zmysle predpisov a platnej legislatívy.

Zmena navrhovanej činnosti z pohľadu jej lokalizácie v danom území, funkčného riešenia, zastavanosti stavby a navrhovaných plôch zelene dodržiava príslušné regulatívy (IPP, IZP, KZ) intenzity využitia daného územia, ako aj intenzity využitia územia v rámci funkčného bloku. Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s platným Územným plánom Bratislavy, 2007 v znení zmien a doplnkov.

Navrhované urbanistické riešenie navrhovanej činnosti vytvára najvhodnejšiu kombináciu obytného prostredia a exteriérových verejných priestorov zametanej nielen na rezidentov daného územia, ale aj pre širokú verejnosť.

Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Odpoveď:
Požiadavka je v kompetencii dotknutého orgánu.

3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!" (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html> sa lokalita Dúbravka nachádza v 7. stupni ohrozenia horúčavami, 7. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami. Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej

krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe. Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia" nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (<https://shorturl.at/hjlr4> https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Odpoveď:
Stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou stavbou predstavujú:

- *vybudovanie dostatočnej kapacity zariadení pre odvádzanie prívalovej zrážky (naprojektovaná delená kanalizačná sústava s dostatočnou objemovou kapacitou, vybudovanie vsakovacích zariadení + akumulačné nádrže, odvádzanie splaškových vôd do ČOV, atď.),*
- *zohľadnenie účinkov vysokého rozpálenia povrchov obvodového plášťa stavby/prehrievania stavby (tienenie výplní otvorov, voľba svetlých materiálov a farieb na fasáde objektu),*
- *tepelná izolácia stavby s dôrazom na zabezpečenie minimálnych tepelných strát a šetrenie energií,*
- *vsakovanie a retencia dažďových vôd do horninového prostredia v areáli navrhovanej zmeny,*
- *výsadba vegetácie pozostávajúca z druhov dobre adaptabilných na zmeny klímy, realizácia zelených plôch na rastlom teréne (lokálny parčík), strešnej zelene nad podzemnými časťami stavby, popínavej zelene na balkónoch a strešných terasách, trvalkové záhony, atď.*

Výsadba nových zelených plôch okrem tieňového efektu prispieva k ochladzovaniu prostredia a minimalizácii vzniku tzv. tepelných ostrovov vyznačujúcimi sa vysokými teplotami povrchov najmä v mestskom prostredí. V súvislosti s predloženým projektom dôjde v riešenom území k výsadbám nových vegetačných plôch na rastlom teréne, ako aj výsadbám strešnej zelene, ktoré v urbanizovanom prostredí prispejú k zníženiu teploty, sálania akumulovaného tepla z povrchu a tiež k zníženiu odtoku dažďových zrážok.

Mitigačné opatrenia

- *riešenie parkovania pod terénom= maximalizácia zelene,*
- *znižovanie CO_2 = podpora elektromobility, cyklodopravy,*
- *energetická klasifikácia stavby a0,*
- *využitie obnoviteľných zdrojov energie – fotovoltaika,*
- *vegetačné strechy = termoregulácia objektov extenzívnou aj intenzívnou zeleňou.*

Navrhovateľ v rámci navrhovanej stavby kladie vysoký dôraz na ochranu životného prostredia, úsporu energií, energetickú hospodárnosť stavieb, ako aj na využívanie obnoviteľných zdrojov na získavanie energie. Zaväzuje sa realizovať a správne aplikovať prvky modrozelenej infraštruktúry.

4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419). Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Odpoveď:
V rámci navrhovanej stavby sa počíta s možnosťou využitia obnoviteľných zdrojov energie formou inštalovania fotovoltaických zariadení na streche stavieb za účelom zníženia celkových nárokov na elektrickú energiu získanú z tradičných zdrojov (ZSDIS). Zároveň konštatujeme, že navrhovaná investičná činnosť bude pripravená na elektromobilitu, čo bude bližšie špecifikované v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie stavby.

Predložený projekt plní všetky zákonom dané limity a technické normy a navrhované riešenia zohľadňujú environmentálne požiadavky v zmysle platnej legislatívy.

5) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.
Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?
• Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov. Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90

percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby. Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.
Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolácie či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

Odpoveď:
Požiadavka na energetickú hospodárnosť a udržiavanie tepla bude plne v súlade s platnou legislatívou SR a bude ďalej zohľadnená a riešená v rámci projektovej dokumentácie pre územné a stavebné povolenie. Projekt EHB - energetická hospodárnosť budov, bude spracovaný v stupni DSP a energetický certifikát bude predložený ku kolaudácii stavby s cieľom dosiahnuť nižšie ako hodnoty predpísané legislatívou.

Pre navrhované objekty sa počíta s možnosťou využitia obnoviteľných zdrojov energie formou inštalovania fotovoltických zariadení na strechách objektov. Realizáciou technológii zateplenia budovy, výsadbou zelene (dreviny/skupiny krovín, izolačná zeleň, strešná zeleň) ako aj zvolením vhodných stavebných postupov pri výstavbe a použitím certifikovaných materiálov a materiálov zo zhodnocovaných odpadov sa zabezpečí nízka produkcia emisií skleníkových plynov počas celého životného cyklu budovy.

6) Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

Odpoveď:
Navrhovateľ vyhodnotil predkladaný projekt z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov a navrhuje konkrétne environmentálne opatrenia, ktoré prispievajú k zmierňovaniu, resp. eliminácii negatívnych vplyvov dopadu prevádzky a výstavby navrhovanej činnosti na životné prostredie. Navrhovateľ bude realizovať a správne aplikovať navrhované prvky modrozelenej infraštruktúry.

7) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/ https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Odpoveď:
Navrhovateľ v rámci navrhovanej stavby kladie vysoký dôraz na ochranu životného prostredia, úsporu energií, energetickú hospodárnosť stavieb, ako aj na využívanie obnoviteľných zdrojov na získavanie energie. Stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. Navrhovateľ bude realizovať a správne aplikovať prvky modrozelenej infraštruktúry navrhované v rámci navrhovanej stavby.

Záväzky COP26 z Glasgowskej klimatickej konferencie nie sú zakotvené do platnej národnej legislatívy SR / nie sú súčasťou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

8) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Odpoveď:
Vplyvy boli vyhodnotené v rámci textu predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti v kap. III./ 2.3. Požiadavky na vstupy, kap. 2.4. Údaje o výstupoch a kap. IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Kapacity prvkov technickej infraštruktúry boli v rámci projektovej prípravy stavby overené a sú postačujúce pre funkčnú prevádzku navrhovanej stavby. Navrhovaná činnosť rešpektuje trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry. Projektové dokumentácie realizované v rámci nasledovných stupňov povoľovania stavby budú predkladané na vyjadrenie kompetentným subjektom.

Pre overenie funkčnosti navrhovaného dopravného riešenia stavby z dopravno-kapacitného hľadiska, kapacity priľahlých / najviac dotknutých križovatkových uzlov bolo spracované Dopravno – kapacitné posúdenie (AFRY CZ s.r.o. - organizačná zložka Slovensko, 12/2023), ktoré je súčasťou príloh predloženého oznámenia o zmene. Vzhľadom na navrhované dopravné napojenie zmeny na priľahlú vybudovanú dopravnú infraštruktúru bude dopravné pripojenie stavby realizovateľné bez zásadných negatívnych vplyvov na dopravný systém dotknutej dopravnej siete, čo potvrdili výsledky dopravno-kapacitného posúdenia.

Príslušné technické normy a STN v súvislosti s organizáciou dopravy a pripojením stavby na priľahlú dopravnú sieť budú dodržané. Návrh statickej dopravy je riešený v súlade s platnou STN.

9) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za

región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Odpoveď:
Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti boli popísané v kap. IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva - Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na podzemné a povrchové vody.

Smernica o vodách č.2000/60/ES bola implementovaná do národnej legislatívy (Vodný zákon). Zákon EIA v žiadnom zo svojich právnych ustanovení neurčuje, aby podkladom rozhodnutia zo zisťovacieho konania bolo záväzné stanovisko podľa paragrafu 16a ods. 1 Vodného zákona. Na uvedenú skutočnosť odkazuje aj stanovisko MŽP SR k aplikácii paragrafu 73 ods. 21 vodného zákona v konaniach podľa zákona EIA. V zmysle zákona o vodách §73, ods.21 v platnom znení: „Záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 a povolenie výnimky podľa § 16a ods. 10 sú podkladom k vyjadreniu orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie pre činnosť nevyžaduje, záväzné stanovisko a povolenie výnimky sú podkladom ku konaniu o povolení činnosti". V zmysle vyššie uvedeného záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 nie je podkladom v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie tak ako tomu bolo pred novelou, preto ani navrhovateľ nemá obligatórnu zákonnú povinnosť takýto podklad predložiť v rámci posudzovania vplyvov.

Posúdenie v zmysle (§16a ods.3 vodného zákona) bude riešené v stupni ÚR.

10) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt. Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Odpoveď:
Predložený projekt neumiestňuje do územia nové významné zdroje znečistenia ovzdušia. Výsledky rozptylovej štúdie (VALERON Enviro Consulting s.r.o., 06/2024) potvrdili dodržanie platných imisných limitov pre znečisťujúce látky pre cieľový stav. Výsledky akustickej štúdie (EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., č. 24-056-s/2, 10/2024) preukázali, že prevádzka navrhovanej činnosti z hľadiska hlukových imisií ovplyvní svoje okolie v prípustnej miere a je v danom území realizovateľná. Navrhovaná činnosť bude spĺňať príslušné hygienické limity v zmysle platnej legislatívy.

11) Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č.549/2007 Z.z. v aktuálnom znení.

Odpoveď:
Pre navrhovanú stavbu bola spracovaná Akustická štúdia (EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., č. 24-056-s/2, 10/2024). Výsledky štúdie preukázali, že navrhovaná stavba bude spĺňať príslušné hygienické limity v zmysle platnej Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Realizácia navrhovanej činnosti so súvisiacim zázemím nebude pre jestvujúce chránené prostredie a okolité obyvateľstvo predstavovať zdravotné riziká.

12) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

Odpoveď:
Posudzovaná činnosť nie je zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia. Žiarenie a iné fyzikálne polia sa v súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti nevyskytujú (kap. III./ 2.4. Údaje o výstupoch – 2.4.7. Žiarenie a iné fyzikálne polia).

13) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.
14) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: • komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou

Odpoveď:
Požiadavky sú riešené v kap. III./ 2.4. Údaje o výstupoch – 2.4.3. Odpady v dokumentácii EIA. Odpadové hospodárstvo bude v rámci navrhovanej činnosti zabezpečené v súlade s príslušným platným zákonom o odpadoch. Pri prevádzke navrhovanej činnosti budú vytvorené podmienky pre realizáciu vysokej miery triedenia odpadov do kontajnerov s odvozom podľa odvozného plánu podniku, ktorý zabezpečuje odvoz odpadu v dotknutom sídle. Pôvodca odpadov bude dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

15) Mapa regionálnej kvality zónuje Slovensko do niekoľkých tried environmentálnej kvality: Zelené zóny predstavujú nenarušenie životné prostredie, žlté zóny predstavujú územie s mierne narušeným prostredím (prevažne poľnohospodárstvom), tmavopieskové predstavujú narušené územia, fialové značne narušené prostredie a červené zóny predstavujú silno narušené prostredie. Rozsah, kvalita a kombinácie zmierňujúcich a eliminačných opatrení je nutné voliť aj v závislosti od typu narušenej kvality tak, aby sa naštartovala prirodzená obnova biodiverzity. Žiadame, aby minimálne 30% rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách.

Odpoveď:
Účelom predloženého projektu je na pozemku navrhovateľa vybudovanie polyfunkčného súboru s funkciou bývania so súvisiacim zázemím s plochami zelene. Z pohľadu zelene je hlavný dôraz kladený na umiestnenie dostatočného množstva plošných a líniových prvkov

zelene s ohľadom na prirodzenú potenciálnu vegetáciu, autochtónne druhy vhodné do mestského prostredia a rozmanitosť druhovej skladby s estetickým pôsobením výsadieb počas celého roka.

Navrhovaná činnosť z pohľadu funkčného riešenia, zastavanosti stavby a navrhovaných plôch zelene dodržiava príslušné regulatívy (IPP, IZP, KZ) intenzity využitia daného územia, ako aj intenzity využitia územia v rámci funkčného bloku. Podiel zelene na pozemku v rámci navrhovanej stavby je na úrovni cca 38%, čo je viacej ako 30% rozlohy dotknutej plochy. Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s platným Územným plánom Bratislavy, 2007 v znení zmien a doplnkov.

16) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13)

Odpoveď:
Navrhovateľ vyhodnotil predkladaný projekt z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov a navrhuje konkrétne environmentálne opatrenia, ktoré prispievajú k zmierňovaniu, resp. eliminácii negatívnych vplyvov dopadu prevádzky a výstavby navrhovanej činnosti na životné prostredie. Navrhovateľ sa zaväzuje realizovať a správne aplikovať navrhované prvky modrozelenej infraštruktúry. Vypracovanie záväzných podmienok rozhodnutia nie je v kompetencii spracovateľa oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, resp. navrhovateľa. Táto požiadavka je v kompetencii príslušného orgánu, ktorý pri vypracovávaní rozhodnutia zohľadňuje doručené stanoviská, resp. opodstatnené požiadavky dotknutých subjektov, ktoré majú oporu v zákone.

Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):
Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe
(https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf),
Rašeliniská https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-terazmohli- zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/ Dažďové záhrady, Biosolárne strechy, Zelené fasády, Zelené parkoviská. Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státia tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom, alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek. Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

Odpoveď:
Navrhovateľ v rámci navrhovanej stavby kladie vysoký dôraz na ochranu životného prostredia, úsporu energií, energetickú hospodárnosť stavieb ako aj na využívanie obnoviteľných zdrojov

na získavanie energie. Zaväzuje sa realizovať a správne aplikovať prvky modrozelenej infraštruktúry. Z pohľadu získavania energie z obnoviteľných zdrojov sa počíta s inštaláciou fotovoltických zariadení, ktoré prispievajú k určitej energetickej nezávislosti riešeného územia.

V rámci navrhovanej stavby sa navrhuje realizácia prvkov modrozelenej infraštruktúry (zeleň na teréne - lokálny parčík, strešná zeleň nad podzemnými časťami stavby, popínavá zeleň na balkónoch a strešných terasách, trvalkové záhony, vybudovanie vsakovacích zariadení + akumulačné nádrže), ktorá umožní zadržanie vody na pozemku tak, aby kolobeh vody bol čo najmenej narušený a ovplyvnený.

Súčasťou návrhu sadových úprav budú detské ihriská a športoviská so súvisiacou architektúrou. Príslušné environmentálne opatrenia sú v rámci navrhovaného súboru stavieb navrhované a budú realizované. Sadové úpravy budú bližšie špecifikované v rámci projektu sadových úprav v stupni DSP.

V projekte sa nenachádzajú žiadne povrchové parkovacie miesta (všetky sú v podzemnej garáži s intenzívnou zelenou strechou), ktoré by bolo potrebné tieniť stromami, alebo konštrukciami s popínavou zeleňou.

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa §29 ods.13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Odpoveď:

Vypracovanie záväzných podmienok rozhodnutia nie je v kompetencii spracovateľa oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, resp. navrhovateľa. Táto požiadavka je v kompetencii príslušného orgánu, ktorý pri vypracovávaní rozhodnutia zohľadňuje doručené stanoviská, resp. opodstatnené požiadavky dotknutých subjektov, ktoré majú oporu v zákone.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Odpoveď:

Vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo sú súčasťou predloženej dokumentácie EIA - kap. IV. Navrhovaná činnosť bude spĺňať príslušné hygienické limity v zmysle platnej legislatívy. Realizácia navrhovaného projektu vzhľadom na dosiahnutý stav poznania neohrozí zdravie ľudí ani ďalšie živé organizmy, či jednotlivé zložky životného prostredia.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>

Odpoveď:
Požiadavka sa berie na vedomie. V prípade, že príslušný orgán v zmysle § 63 zákona EIA č.24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov rozhodne o vykonaní konzultácie, bude požiadavka zohľadnená. Organizovať konzultácie je možnosť, nie je to povinnosť.

Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Odpoveď:
Berie sa na vedomie.

Záver

V rámci dokumentácie stavebného zámeru sa primerane ku stavu poznania a rozpracovanosti projektovej dokumentácie spracovala dokumentácia EIA. Je zrejmé, že v rámci zisťovacieho konania vzišli pripomienky, avšak ich ďalšie spodrobnenie je viazané na ďalšie projekčné práce a následné povoľovacie procesy.

Na základe uvedeného, môžeme konštatovať, že proces posudzovania vplyvov splnil svoje požiadavky v rámci zisťovacieho konania navrhovanej činnosti a jeho pokračovanie nevnesie nové pohľady na predloženú činnosť, domnievame sa, že pripomienky s oporou v zákonoch treba riešiť v ďalších stupňoch povoľovacích konaní.

Príloha:

- Akustická štúdia, (EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., č. 24-056-s/2, 10/2024).
- Koordinačná situácia „Polyfunkčný súbor Agátová“ (A3 ARCHITEKTI s.r.o., Bratislava, 01/2024).
- HGP (V&V GEO, s.r.o., 03/2024).
- IGP (Záverečná správa z inžinierskogeologického prieskumu, (V&V GEO, s.r.o., 02/2024).

S pozdravom

EKOJET s.r.o. ①
Sídlo: Tepelná 19, 831 03 Bratislava
Prevádzka: Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava
IČO: 3573 4990 IČ DPH: SK2020229134

Mgr. Ľubomír Modrík
za spracovateľa